



RISØR KOMMUNE

SLT i Risør kommune

Samordning av lokale rus og kriminalitetsforebyggende tiltak



Risør - for gjestfrihet, nyskapning og mangfold

Økt bosetting og livskvalitet gjennom forebygging, bevaring, vekst og utvikling.



1. Innledning	3
2. Hva er SLT?	3
3. Overordnet mål med SLT samarbeidet.	4
4. Organisering av SLT samarbeidet.	5
5. Kriminalitetsforebyggende arbeid.	7
6. Oversikt over eksisterende rus og kriminalitetsforebyggende tiltak i kommunen.	9

1. Innledning

SLT står for Samordning av Lokale kriminalitetsforebyggende Tiltak, og er en samarbeidsmodell utviklet av Det kriminalitetsforebyggende råd (KRÅD) til bruk i norske kommuner.

SLT-modellen ble introdusert i Norge tidlig på 1990-tallet, og er siden den gang grundig utprøvd av om lag 240 norske kommuner. Risør kommune mottok midler og startet arbeidet i 2011 etter vedtak i handlingsprogrammet 2010-2013.

SLT er en modell for samordning, ikke et aktivitetsprogram. Målet er å få mer effekt ut av allerede igangsatte tiltak ved at forskjellige tjenester støtter og utfyller hverandres arbeid. Det handler ikke om å sette i gang mange nye tiltak. Dersom SLT oppfattes som et aktivitetsprogram, blir resultatet et penge- og ressurskrevende merarbeid som blir til mer frustrasjon enn besparelse.

2. Hva er SLT?

SLT-modellen skal samordne lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak for barn og unge. Modellen skal sørge for å koordinere kunnskap og ressurser mellom politiet og relevante kommunale enheter. Også næringslivet og frivillige organisasjoner kan høre med i dette nettverket. Dersom alle som driver forebyggende arbeid i et lokalsamfunn har tett kontakt med hverandre, vil utsatte barn og unge få raskere, mer helhetlig og tilpasset hjelp. Ulike aktører har ofte ulike tilnæringsmåter. Målet med SLT er at de forebyggende ressursene som finnes, utnyttes best mulig i et koordinert samspill.

Skal SLT-modellen fungere og løfte kvaliteten på det forebyggende arbeidet, må noen sentrale forutsetninger ligge til grunn.

Lederne på øverste nivå i kommune og politi må forplikte seg til å delta, og til å implementere forebygging i sine planer. Samarbeid på tvers av enheter forutsetter mer enn bare velvilje fra de ulike tjenestene. Det trengs myndighet til å forplikte de ulike tjenestene til samarbeid.

En egen SLT-koordinator som handler på vegne av kommuneledelsen skal være en pådriver og et bindeledd i samarbeidet. Koordinatoren skal sørge for at de aktuelle samarbeidspartnere møtes regelmessig, avdekker behov, synliggjør ressurser og initierer tiltak hos de ulike deltakerne i SLT-nettverket.

God kriminalitetsforebygging krever grunnleggende kartlegging av hva som foregår i utsatte miljøer i kommunen. Først når problemene og deres årsaker er kartlagte, er det mulig å vurdere hvilke relevante tiltak som bør iverksettes. Basert på kartleggingen skal tiltakene settes i verk. Aktive, koordinerte tiltak er selve hovedkjernen i SLT-samarbeidet. Evaluering står også sentralt. Har tiltakene hatt ønsket effekt, eller er det noe som bør gjøres annerledes? En kritisk vurdering er nødvendig for å sikre kvalitet og utvikling i det forebyggende arbeidet.

3. Overordnet mål med SLT samarbeidet.

Det overordnede målet for SLT- samarbeidet er:

Skape et godt oppvekstmiljø for barn og unge i Risør, og forebygge kriminalitet og andre problemer som kan koste samfunnet dyrt.

Et trygt og godt oppvekstmiljø for barn og unge er et miljø som er positivt, inkluderende og utviklende, hvor barn og unge lærer seg å ta egne valg, å bry seg om andre og hvor man får rett hjelp til rett tid når det er behov for det.

Målgruppen for SLT arbeidet i Risør er ungdom i alderen 13 til 18 år. SLT skal koordinere og systematisere det kriminalitetsforebyggende arbeidet slik at det er både samordnet og helhetlig.

Det er viktig med gode og forpliktende samarbeidsrelasjoner med alle aktuelle aktører i det kriminalitetsforebyggende arbeidet. Skolen er viktig for forebygging, og vil ofte kunne identifisere unge med økt risiko for å utvikle kriminell adferd. Barnevernet har en sentral rolle når det gjelder yngre lovovertredere. Et aktivt politi er viktig. Politiet kan gjennom sine analyser- og registreringsverktøy, observasjoner og kontakter i barne- og ungdomsmiljøene, avdekke uheldige miljøer under utvikling og skaffe seg oversikt over registrert kriminalitet. Ut fra den samlede informasjonen som foreligger, kan politi og kommune i fellesskap analysere ungdomsmiljøene og sette inn tiltak.

4. Organisering av SLT samarbeidet.

SLT-modellen må forankres på øverste nivå i kommunen og politiet. Øverste lokale politileder samt rådmann og ordfører må være helt sentrale på det styrende nivået, og bruke sin myndighet for å sikre gjennomføring av SLT- arbeidet. For at KRÅD skal kunne godkjenne SLT-ordningen må det foreligge et kommunalt vedtak og en bekreftelse fra lokalt politi om forpliktende deltakelse.

Tre nivåer sørger for å fordele ansvaret for styring, koordinering og utføring av det forebyggende arbeidet.

1. Det styrende nivå i Risør består av:

Ordfører – Per Christian Lunden

Rådmann – Odd Eldrup Olsen

Kommunalsjef – Nils Martin Andersen

Stasjonssjef – Odd Holum

SLT koordinator – Søs Nysted

Sekretær – Elin Evensen

2. Det Koordinerende nivå i Risør består av KE(koordinerende enhet)

Kommunalsjef - Nils Martin Andersen (leder)

Enhetsleder kvalifisering/systemkoordinator - Bjørn Haugersveen (sekretær)

Enhetsleder kultur/ungdomstjeneste - Søs Nysted (SLT-koordinator)

Enhetsleder omsorg - Per Christian Andersen

Enhetsleder habilitering - Aase Synnøve Hobbesland

Enhetsleder barnehage og barneskole - Jon Bjørndal

Enhetsleder ungdomsskole og voksenopplæring - Anne Synnøve Drage

Leder NAV Risør - Hege Krikhusmo

3. Det utførende nivå har vi i Risør kalt Oppvekstforum,

og består av alle som arbeider direkte med barn og unge hos SLT-nettverkets deltakere i kommune og politi.

Leder SLT koordinator Søs Nysted

PPT v/Gro Ekeberg

Helsestasjon v/Line Refsland

Barneverntjenesten v/Sølvi Røksland

Ungdomskolen v/sosiallærer Christian Schibstad

Politi v/ Bjørn Kolmannskog

Barne- og ungdomsteamet (en representant)

Ungdomstjenesten v/Sharon Gløersen
Psyisk helse v/Inge Ramskjær og Olav Danielsen
Risør barneskole v/sosiallærer Terje Johan Karlsen
Hope skole v/Kristin Vintermyr
Søndeled skole v/Trine Bergum
Sosialtjenesten v/ Mia Wiik (Hege Kirkhusmo)
Videregående skole v/Anne Omland
Sekretær: Elin Evensen

Styringsgruppens oppgaver:

Styringsgruppen har 4 faste møter pr år. Styringsgruppens oppgave er å legge til rette for den praktisk koordineringen av det kriminalforebyggende arbeidet. Her drøftes aktuelle problemområder med tanke på nødvendige tiltak på tvers av sektorgrensene. Informasjonsutveksling er en sentral del av virksomheten.

Styringsgruppen skal angi klare mål og prioriteringer for rus- og kriminalitetsforebygging, og sørge for å innarbeide disse i det kommunale planverket.

Styringsgruppen skal sørge for innhenting av nødvendig kunnskap om de felt arbeidet rettes inn mot.

Styringsgruppen har det avgjørende ord når det gjelder koordinatorens faglige virksomhet, i samspill med nettverket kommunen har etablert i SLT arbeidet.

Nettverksgruppen/KEs oppgaver:

SLT settes på dagsorden på alle KEs månedlige møter.

Sentralt på disse møtene står informasjonsutveksling, og å holde hverandre oppdatert om ungdomssituasjonen i Risør.

Nettverksgruppen skal være retningsgivende for individuelt arbeid, og ha ansvar for oppdatering av samhandlingshåndboken.

Nettverksgruppen skal fatte nødvendige beslutninger og sette inn ressurser, etter rammene som er fastsatt i styringsgruppen.

Ut i fra sin kunnskap i fellesskap avdekke problemer og utfordringer kommunen står overfor.

Nettverksgruppen skal framskaffe kunnskap om hvordan disse utfordringene best kan møtes, sette i verk tiltak og koordinere innsatsen på tvers av tjenestene.

Gruppen skal sørge for at hver sektor bidrar med kunnskap og innspill, og ut fra dette gi råd om hva hver enkelt tjeneste bør sette i gang av kortsiktige og langsiktige tiltak

Foreslå hvilke tiltak som bør evalueres og sikre effektiv utnyttelse av ressursene.

Oppvekstforums oppgaver:

Oppvekstforum møtes fast 2 ganger pr. år. Informasjonsutveksling står sentralt i disse møtene. De ulike tjenestene gjør et godt arbeid hver for seg, men kjenner ofte ikke andres tiltak og ansvarsområder godt nok. Dette kan hindre viktig informasjonsflyt, og kan føre til kostbart dobbeltarbeid og gjøre at unge i dag ikke får riktig hjelp til rett tid.

Oppvekstforum har anledning til å drøfte konkrete saker med samtykke, og avklare hvem som skal følge saken videre. Den viktigste oppgaven til oppvekstforum er å sørge for god samhandling mellom tjenestene.

Undergrupper av oppvekstforum møtes oftere gjennom faste møter, eller ved behov. Se tiltakstabell på side 11.

SLT-koordinatorens oppgaver:

SLT-koordinator skal fungere som bindeledd, pådriver og inspirator i SLT-nettverket. SLT koordinator skal også sikre kontinuitet i et nettverk der flere aktører kommer og går. Koordinatoren skal legge til rette for et nært og godt samarbeid mellom ulike instanser og profesjoner som er involvert i det lokale kriminalitetsforebyggende arbeidet. Struktur er viktig for å kunne omsette entusiasme til konkrete og samordnende tiltak. Koordinatoren skal følge konkrete mål fastsatt av styringsgruppen, og handle på vegne av dem.

Når nettverksgruppen har initiert og besluttet konkrete tiltak, skal koordinatoren bidra til at tiltakene blir gjennomført.

For å sikre at styringsgruppens mål omsettes i praktisk handling på det utførende nivået er det viktig at det utførende nivå har en tett og god kommunikasjon med nettverksgruppen. Tydelige møtereferater, klare bestillinger og uttalte forventninger kan bidra til å sikre sammenheng i arbeidet. Dette er en viktig oppgave for SLT-koordinatoren.

SLT koordinator møter i de relevante komiteene en gang pr år, for å holde politikere informert og oppdatert på det kriminalitetsforebyggende feltet.

5. Kriminalitetsforebyggende arbeid.

Vi kan ikke behandle oss ut av barne – og ungdomsproblemene, derfor er det forebyggende arbeidet viktig og nødvendig. Forebyggingsbegrepet er upresist og det er vanskelig å si hva som fungerer når og om tiltak i det hele tatt har effekt. Vi kan tenke oss forebygging delt inn i tre deler:

Byggende tiltak: tiltak som settes inn før problemene oppstår, ofte rette mot brede deler av ungdomsgruppen.

Forebyggende tiltak: tiltak som settes inn etter at problemet oppstår, enten for å hindre at problemene varer ved eller at de problemene som allerede har oppstått ikke videreutvikles. Omfatter både risikoutsatt ungdom og mer alminnelig ungdom.

Kriminalitetsforebyggende tiltak: tiltak som settes inn for å motvirke følgene av problemer som allerede fins. Målgruppen her er individer som allerede er tungt belastet.

Det sies at jo tidligere i et problematisk forløp man setter inn forebyggende tiltak, desto vanskeligere er det å vite hvem som er i faresonen og hvem forebyggingen bør rettes mot. På den andre siden er det slik at jo senere i et problematisk forløp man setter inn forebyggende tiltak, desto vanskeligere er det å snu en uheldig utvikling.

Det såkalte forebyggingsparadokset viser at tiltak som tilsynelatende har en beskjeden virkning men som er rettet mot mange, kan ha en langt større virkning enn tiltak som har stor og målbar virkning på noen få.

Risør Kommune bør ha tiltak som dekker alle tre nivåene slik at det arbeides langsiktig, målrettet og bredt for å redusere kriminalitet blant byens ungdom.

6. Oversikt over eksisterende rus og kriminalitetsforebyggende tiltak i kommunen.

Kriminalitet er ofte nært knyttet til andre problemområder. Forebygging av kriminalitet henger derfor nært sammen med samfunnets generelle forebygging. For eksempel vil tiltak for å forebygge rusmisbruk blant unge, også forebygge kriminalitet.

Under følger en oversikt over de forebyggende tiltakene som allerede er iverksatt i Risør.

Byggende tiltak	Ansvar	Aktivitet	Mer info om tiltaket:
Samhandlings-håndboken	Søs Nysted og Elin Evensen	Samle og systematisere rutiner	Samhandlings-håndboken ligger i QM+
Kjærlighet og Grenser	Ungdomstjenesten	8 møter med foreldre/ Ungdom	Tiltakskort Samhandlings-håndboken/ www.borgestadklinikken.no
ÖPP Örebro preventionsprogram (NB: Alkoholforebygging)	Ungdomstjenesten	Alkoholforebygging. Presentasjon på alle ordinære foreldremøter på ungdomskolen.	http://www.forebygg.no/en/Metode/Konkrete-tiltak-og-programmer/Andre-registrerte-tiltak/
LP modellen i barneskolen (Læringsmiljø og pedagogisk analyse)	Rektor på ungdomskolen	Skoleomfattende tiltak. Veiledning av lærere, læringsmiljø og pedagogisk analyse.	www.lp-modellen.no
LP modellen i ungdomskolen. (Læringsmiljø og pedagogisk analyse)	Rektor på ungdomskolen	Skoleomfattende tiltak. Veiledning av lærere, læringsmiljø og pedagogisk analyse.	www.lp-modellen.no
Ungdomsklubb	Ungdomstjenesten	En fredag i måneden.	Tiltakskort samhandlings-håndbok
Godt samliv – Parkurs	Helsestasjonen, jordmor og sykepleier i psyk.helse	Tiltaket retter seg mot begge foreldrene. 1 kveld i forlengelse av barselgruppene når barnet er ca.1 år.	http://www.bu-fetat.no/godtsamliv/

Forebyggende tiltak	Ansvar	Aktivitet	Mer info om tiltaket
Kvellomodellen	Barnehagefaglig ansvarlig	Observasjon i barnehagene	http://www.rbup.no/CMS/kursbase.nsf/01C170B18812B592C12577210032A882/\$file/Ti-Kvellomodellen2%20Aalesund10.pdf
Resursgruppe for prosjekt "Barn i rusfamilier – tidlig intervensjon".	9 medlemmer fra skole, barnehage, helsestasjon, PPT, barnevernet og ungdomskontakt.	Møte 2 g/år. Deltar i kurs + konferanser, veileder og bygger kompetanse hos kolleger.	Ruspol. Handl.plan. "Å bygge ut antenner – alt til det beste for barnet" Prosjekt beskrivelse av "Barn i rusfamilier – tidlig intervensjon" i Risør kommune.
PMTO rådgivning (Parent Management Training Oregon)	Helsestasjonen	Foreldreveiledning	Tiltakskort i samhandlings håndboka eller http://www.pmtol.arvik.no/MainPage/PMTO-foreldre-r%C3%A5dgi-ving.aspx
Spesialpedagogisk team/ressursteam på alle skolene	Skolene	Møte 1 gang pr. mnd på hver skole. Ofte ved behov. Drøfter bekymringer skolen måtte ha og veien videre. Skole/bh skal ha utprøving av tiltak som det er enighet om før de evt. henvises til PPT	
Oppfølging av enkeltungdom på ungd. skolen	Ungdomstjenesten	Etter behov	

► SLT i Risør kommune

Tilstedeværelse av ungdomstjenesten på ungdomskolen	Ungdomstjenesten	1 dag pr. uke	
Tilstedeværelse skolehelsetjenesten på ungdomskolen	Helsestasjon	2 dager pr. uke	
Jentegruppe	Ungdomstjenesten	2 grupper 10 ganger	Tiltakskort Samhandlings- håndboken Eller http://www.fmr.no/mer-jentesnakk.4451026-97894.html
NY GIV	Ungdomskolen	Spesielt tilrettelagt undervisning med den hensikt å forbedre karakterer.	www.regjeringen.no Kunnskapsdepartementet
Natteravn	FAU og ungdomstjenesten	Hver helg i perioden april til september	
Tilstedeværelse skolehelsetjenesten på vgs.	Helsestasjon i samarbeid med rådgiver VGS	Helsesøster 1 dag pr. uke og psykiatrisk sykepleier en dag pr. uke. Arbeid med enkeltelever og/eller elevgrupper etter avtale med rådgiver, eller at ungdommene selv tar kontakt	
Tilstedeværelse av ungdomstjenesten på vgs.	Ungdomstjenesten i samarbeid med rådgiver VGS	Tilstede 1 dag pr. uke Arbeid med enkeltelever og/eller elevgrupper etter avtale med rådgiver	
Demonstrasjon av narkohund for 9. klasse	Skole - Politi		
”Urobesøk”	Politiet	Besøk av politiet på ungdomskolen i friminutt/før skolestart minst 1 gang pr. mnd.	
Informasjon om rus til elever ved 9. trinn, og deres foreldre	Politiet	1 gang hvert år har politiet foredrag i 2 skoletimer for 9. trinn om rus- holdninger og konsekvenser, samt foredrag for deres foreldre på kveldstid.	
NY GIV	Risør VGS	Oppstart høst 2012 Videre oppfølging av ungdomsskolens ny GIV elever fra våren 2012	www.regjeringen.no Kunnskapsdepartementet

Rusforebygging blant russen. (Bry deg – si nei til narkotika)	Politiet	Sponsing av russebil mot at enkeltruss/medlemmer på russebil forplikter seg til og ikke bruker ulovlige rusmidler i russetiden, og stille på politiets rusforebyggende foredrag.	
---	----------	--	--

Kriminalitetsforebyggende tiltak	Ansvar	Aktivitet	Mer info om tiltaket
MST	Barneverntjenesten/ BUF-etat Agder Ungdoms- og familiesenter	Behandlingstilbudet skreddersys for den enkelte familie	www.atferdssenteret.no
Råd og veiledning til ungdom og foresatte	Barneverntjenesten	Tilbud til familier som er under oppfølging av barneverntjenesten	
Ungdomskontrakt	Ungdomstjenesten	Oppfølging og evalueringssmøter av enkeltungdom som har begått lovbrudd og som går på kontrakt	

Samarbeidsmøter	Ansvar	Hyppighet
Ledergruppemøte Kvalifisering	Leder for kvalifiseringsenheten	1 gang pr. uke Tverrfaglige drøftinger
Team-møte, Sosiallærer, skolehelsetjenesten, ungdomstjenesten og barneverntjenesten	Sosiallærer på ungdomskolen	Møte 1 gang pr. mnd.
Møte mellom Ungdomskolens ledelse, politi/stasjonssjef og SLT-koordinator	Skole og politi	
Møte mellom barnevern og polit	Barnevern/politi	Hver 2. mnd. Hyppigere ved behov.

► SLT i Risør kommune